

Udbilling af alle vore Samsundsforhold, et Arbejde for at skabe gode Betingelser for lykkelige Samsundstilstande, for alt, hvad der angaar vort daglige Liv for alle Samsundsklassers Bedkommende. Jeg ved ikke rettere, end at alle Grundlovens Fædre delte den samme Betragtning; jeg huster f. Eks., at Carl Bloug sagde i 1849, at en af de betydeligste Ting ved Grundloven, det, som han særlig briste Grundloven for, var, at den vilde virke som en eneste stor indbyrdes Undervisningsanstalt, hvor de forskellige Samsundsklasser indbyrdes underviste hinanden; altsaa den vilde have en opdragende Magt paa Befolkningen. Jeg tror, at denne Betragtning er rigtig; og derfor forundrer det mig rigtigt at høre, at det kan siges her i Landstinget fra den Side, som det ærede Medlem tilhører, at han er bange for, at det danske Folk skal blive et politiserende Folk. Jeg vil for mit Bedkommende tværtimod sige, at jeg vilde ønske, at det danske Folk mere og mere maatte blive et politiserende Folk.

Jeg skal endnu gøre en Bemærkning overfor det ærede Medlem. Han bemærkede overfor mig, at dersom den ærede Landstingsmand kunde finde en bedre Fordeling end den, som Fleritallet havde foreslaaet, saa skulde han gerne følge den. Jeg er saa heldig at kunne paavise en bedre Fordeling. Det Forslag, jeg har tilladt mig at stille her i Tinget, nemlig Folketingets gamle Forslag, indeholder absolut en bedre Fordeling; det havde jeg Lejlighed til at paavise i Gaar og skal nu ikke gentage det. Men jeg skal sige til, at det kan gerne være, at det trænger til Ændringer hist og her. Jeg er ikke i Stand til at kunne bedømme det saaledes i alle Enkeltheder, og jeg antager heller ikke, at Forslaget gør Fordring paa at være fuldkomment; men jeg skal sige, som jeg sagde i Gaar, at vil man høje sig loyalt for det Grundlag, som dette Forslag og ogsaa Regeringens Forslag hviler paa, og gaa ind paa en Forhandling paa dette Grundlag med en alvorlig Vilje til at faa et Resultat ud deraf, tror jeg ogsaa, at det vil lykkes; og jeg tror, at her er den eneste Vej, ad hvilken man kan komme til et Resultat.

Den ærede Ordfører antydede i Gaar en anden Vej, som han troede var mere grundlovmæssig end de to andre. Regeringen har anvist, og end den Vej, som ogsaa Folketinget har anvist, nemlig at man kom ind paa at oprette ny Kredse eller een ny Kreds, naar der i et Amt var et Overflud af 16,000. Han troede, at en saadan for-

andret Ordning vilde være mere grundlovmæssig, men jeg tror det modsatte; thi Grundloven taler aldeles ikke om Amt. Det vilde jo være underligt saaledes at dele Landet i 19—20 Amtskredse; nej, Grundloven taler om hele Landet og om et Forholdstal af 1 : 16,000. Det vilde heller ikke være praktisk at komme ind paa en saadan Ordning, thi hvis man kom ind derpaa, vilde man risikere at faa en Valgfredslov hvert eller hvert andet Aar, omtrent som vi nu hvert eller hvert andet Aar have med Love at gøre om Skolefondenes Ligningsforhold; vi have jo næsten hvert Aar et Lovforslag fremme om Tillæg i denne Henseende, saa til et Amt, saa til et andet Amt. Ligesom jeg er sikker paa, at en saadan Fremgangsmaade ikke er grundlovmæssig, saaledes er jeg ogsaa vis paa, at den vilde være i høj Grad upraktisk.

Den ærede Ordfører lod falde en Bemærkning om, at gaar man ikke ind paa det midlertidige Forslag, som Fleritallet har stillet, saa faar man ingen Ting. Det forekommer mig at være en meget uheldig Bemærkning, og jeg synes, at det er et uheldigt Sprog at føre. Det falder noget sammen med de polemiserende Udtalelser, som findes i Betænkningen, Sp. 905—906, hvor det siges, at det næppe kan forlanges af Landstinget, at det skal svigte sin egen Overbevisning og give efter i alle Henseender for at faa en Reform, som mange i Tinget maaste egentlig ere imod o. s. v. Jeg ved ikke af, at der er stillet et saadant Forlangende til Landstinget. Jeg ved ikke rettere end, at Folketinget har vedtaget, hvad Folketinget finder rigtigt, og har sendt det vedtagne Forslag op til Landstinget. Endnu have vi ikke haft Lejlighed til at høre Landstingets Mening om Sagen. Det er altsaa ikke værd at tale saa afgørende om, at Landstinget skal svigte sin egen Overbevisning. Landstinget har jo endnu ikke haft denne Sag til endelig Behandling for nu. Det er først nu, at Landstinget skal give sin endelige Mening til Kende og først naar det da viser sig, at Mening kommer til at staa mod Mening, kan der være Tale om at bringe Ofre for at vise Smødekommen. Men jeg skal gentage, hvad jeg betonedede i Gaar, og hvad jeg ogsaa har haft Lejlighed til at udtale i Dag, at hvis man loyalt stiller sig paa det Grundlag, som Regeringens og Folketingets Forslag er bygget paa, er man inde paa den eneste Vej til en endelig Løsning.